

Németh Kornél

Politika az iskolában - A végzős gimnazisták politikai szocializációja és állampolgári ismeretei

A politika és a politológia szempontjából különös figyelmet kellene, hogy érdemeljen a feltörekvő generáció, hiszen ők lesznek majd azok, akiknek tovább kell működtetniük a rendszert. Ennek ellenére a fiatalok politikai szocializációjával, társadalomba történő beilleszkedésével nagyon kevesen foglalkoznak. A kutatások egyszerű tényként kezelik, hogy a fiatalok nem érdeklődnek a politika és a társadalom működése iránt.

Én is így voltam ezzel, amíg egy pécsi gimnáziumtól lehetőséget nem kaptam arra, hogy a végzős osztályokkal minden évben találkozzak, és 45 percben állampolgári ismereteket oktassak nekik, a saját módszeremmel. Természetesen a történeteket részletesen dokumentáltam.

A tanórák eredményei alapján a felmérések által felvázolt kép a fiatalok politikához való hozzáállásáról teljes mértékben beigazolódt, miközben a feladatok rámutattak arra, hogy a probléma okát egyáltalán nem nehéz megtalálni. Még fontosabb, hogy a problémát kiváltó tényezőkön lehetséges változtatni, ugyanakkor erre a nagyobb mintán végzett kérdőíves adatfelvétel, amelyben a fiatalok saját magukról és a világról alkotott véleményét mérik fel, teljes mértékben alkalmatlan.

Az előadásom célja részletesen ismertetni az összehasonlítás alapjául szolgáló legfrissebb kutatások eredményeit és bemutatni a tréning menetét. Röviden összefoglalom az eddigi négy foglalkozáson megfigyelt reakciókat, majd ismertetem a levont következtetéseket, illetve felvázolom a további kutatási szempontokat. Nagyon fontos, hogy mindössze 45 percben minden vizsgált osztálynál komoly előrelépés volt megfigyelhető, pedig a hozott alapok nagymértékben különböztek.

Orsós György

A náci diktatúráról szóló történelmi tudat átalakulása a rendszerváltás utáni történelemtankönyvekben

Előadásom célja új kutatásom első lépéseit prezentálni. A kutatás tárgya bemutatni, hogy a rendszerváltás utáni történetpolitikai változások hozományaként – ami tetten érhető a különböző történelemtankönyvek szövegszerű eltéréseiben is –, hogyan változott a náci diktatúra ábrázolása. Ez a folyamat erős hatást gyakorol a történelmi tudatra, a történelem értelmezésére, továbbá a politikai identitásra is. A vizsgálat során munkakeretként használtam fel Jörn Rüsen narratív kompetenciáról és történelmi tudatról alkotott nézeteit. Az általam elemezni kívánt tankönyvi korpusz az 1991 és 2016 között született tankönyvekből áll, mivel azonban kutatásom kezdeti fázisban van, így előadásom során csak néhány – általam már megvizsgált és az időbeli lefedettséget illetően szórványosan elhelyezkedő – tankönyv elemzését mutatom be.